

یادداشت

تاریخ: ۹۲/۱۰/۱ سریال PDN: ۱۳۵۷۸۲

نیتر پیشنهادی: کاهش شدید رقابت‌پذیری ایران در سال ۲۰۱۳ و لزوم توجه جدی به ارتقای بهره‌وری

کاهش شدید رقابت‌پذیری ایران در سال ۲۰۱۳ و لزوم توجه جدی به ارتقای بهره‌وری

بر اساس جدیدترین گزارش مجمع جهانی اقتصاد در خصوص شاخص رقابت‌پذیری جهانی، رتبه ایران از ۶۶ بین ۱۴۴ کشور جهان در سال ۲۰۱۲ به ۸۲ بین ۱۴۸ کشور در سال ۲۰۱۳ تنزل یافته است. بنابراین، توان رقابت‌پذیری اقتصاد ایران در آن سال ۱۶ پله سقوط کرده است. همان‌طوری که از جدول زیر ملاحظه می‌شود، در بین مولفه‌های ۱۲ گانه شاخص رقابت‌پذیری، وضعیت ایران در سال ۲۰۱۳ فقط در شاخص زیرساخت‌ها نسبت به سال قبل آن بهبود یافته است.

از منظر دیگر، بی‌ثباتی محیط اقتصاد کلان (بویژه نوخ تورم بالا) نقش بسیار مهمی در بدتر شدن توان رقابت‌پذیری اقتصاد ایران داشته است. بعد از آن، عملکرد ضعیفتر نهادها (دولت و قوانین و مقررات) در تضعیف توان رقابت‌پذیری اقتصاد ایران نقش قابل ملاحظه‌ای داشته است.

بر اساس نظرسنجی به عمل آمده از مدیران شرکت‌ها، مهمترین مشکلات فضای کسب و کار کشور در سال ۲۰۱۳ عبارتند از: ۱-بی‌ثباتی سیاسی (۲۰/۱ درصد)، ۲-مقررات ارز خارجی (۱۴/۴ درصد)، ۳- دسترسی به منابع مالی (۱۳/۹ درصد)، ۴- تورم (۱۲/۶ درصد)، ۵- بوروکراسی ناکارآمد دولتی (۱۰/۳ درصد)، ۶- عرضه ناکافی زیرساخت‌ها (۹ درصد)، ۷- فساد (۵ درصد)، ۸- سایر موارد^۱ (۱۴/۷ درصد).

رتبه جهانی شاخص رقابت‌پذیری ایران در سالهای ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳

شماره ارکان	شاخص	رتبه در ۲۰۱۲ بین ۱۴۴ کشور	رتبه در ۲۰۱۳ بین ۱۴۸ کشور	تضعیف رتبه

^۱- شامل محدودیتهای مقررات بازار کار (۲/۶ درصد)، ناکافی بودن نیروی کار ماهر (۲/۵ درصد)، ضعف اخلاق کار در نیروی کار ملی (۲/۱ درصد)، بی‌ثباتی دولت (۱/۹ درصد)، نرخهای مالیات (۱/۹ درصد)، عدم کفایت ظرفیت نوآوری (۱/۵ درصد)، مقررات مالیات (۱/۳ درصد)، جرم و دزدی (۰/۸ درصد) و فقر سلامتی عمومی (۰/۱ درصد).

16	82	66	شاخص کلی رقابت پذیری جهانی	
16	75	59	نیازهای اساسی	
15	83	68	نهادها	.۱
-4	65	69	زیرساختها	.۲
43	100	57	محیط اقتصاد کلان	.۳
5	51	46	سلامتی و آموزش ابتدایی	.۴
8	98	90	تقویت کننده های کارایی	
10	88	78	آموزش عالی و حرفه ای	.۵
12	110	98	کارایی بازار کالا	.۶
4	145	141	کارایی بازار کار	.۷
7	130	123	توسعه بازار مالی	.۸
5	116	111	آمادگی فناورانه	.۹
1	19	18	اندازه بازار	.۱۰
9	86	77	عوامل نوآوری و پیشرفتگی	
11	104	93	پیشرفتگی کسب و کار	.۱۱
6	71	65	نوآوری	.۱۲

موضوع تنزل توان رقابت‌پذیری در کنار رشد اقتصادی منفی سال قبل و پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول مبنی بر تداوم منفی بودن رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۳ میلادی (۱۳۹۲ هجری شمسی)، ضرورت توجه به اقدامات زیر را بیشتر نمایان می‌سازد:

- ۱- "ارتقای بهره‌وری بعنوان تنها پادزه رهمان برای رکود و تورم"، با توجه به شرایط تورم رکودی اقتصاد ایران؛
- ۲- ایجاد "برش برنامه‌های ارتقای بهره‌وری سال ۱۳۹۳" در کلیه دستگاه‌های کشور با رویکرد ارتقای شاخص‌های رقابت‌پذیری اقتصاد ایران و با محوریت سازمان ملی بهره‌وری؛
- ۳- هماهنگی با بخش خصوصی، جهت "ایجاد تقسیم‌کار ملی" ارتقای بهره‌وری در کشور؛
- ۴- اختصاص اعتبار ویژه بمنظور "انجام طرح‌های تحول ملی"، با هدف کاهش قمیت تمام‌شده و افزایش کیفیت تولید کالا و خدمات در ایران؛

تایید رئیس موسسه:	☐	تایید حوزه ریاست:	☐	تایید مدیر ذیربطری:	☐	تایید تهیه کننده:	☐